

Indien niet anders aangegeven komen Bijbelcitaten uit de NBG51 of uit de Concordante Vertaling ¹

woensdag 1 okt. **Lucas 14:1-6**

'En het gebeurde, toen Hij in het huis van een van de leiders van de farizeeën gekomen was op een sabbat om brood te eten, dat zij scherp op Hem letten. En zie, voor Hem stond iemand die leed aan waterzucht. En Jezus antwoordde en zei tegen de wetgeleerden en farizeeën: "Is het geoorloofd op de sabbat gezond te maken?" Maar zij zwegen. En Hij greep hem vast, genas hem en liet hem gaan. En Hij zei, terwijl Hij Zich tot hen richtte: "Wie van u zal, wanneer zijn ezel of os in een put valt, deze er niet meteen uittrekken op de dag van de sabbat?" En zij konden Hem daarop geen antwoord geven.' [HSV]

Het was een opgezette val waar de Heer in terechtkwam. Men wilde kijken hoe Hij zou reageren op de waterzuchtige [oedeem: teveel vocht in het lichaam vasthouden], zodat ze Hem konden 'pakken' op wat Hij zou doen of zei. Het was immers sabbat. Wat de Heer deed, was barmhertigheid betonen. Hij genas en stelde een vraag waarop Hij geen antwoord kreeg. Men zat vast in eigen wetticisme. Ook hier zien we Degene Die vol van genade en waarheid was en is in actie. Ook ons heeft Hij genezen, niet lichamelijk, maar wat veel belangrijker is: geestelijke genezing – de duisternis is weg. Wij zijn de sabbat voorbij in Hem Die ons alles is. Wat een genade is ons gegeven!

donderdag 2 okt. **1 Corinthiërs 1:26,27**

'Let namelijk op uw roeping, broeders: er zijn niet veel wijzen naar het vlees, niet veel machtigen, niet veel aanzienlijken. Maar het dwaze van de wereld heeft God uitgekozen om de wijzen te beschaamen, en het zwakke van de wereld heeft God uitgekozen om het sterke te beschaamen.' [HSV]

God kiest uit, zonder aanzien van de persoon. Bij Hem is geen partijdigheid. We kunnen ons regelmatig verwonderd afvragen, waarom God ons heeft uitgekozen en niet de anderen, die niet geloven. Het is Zijn voornemen, Zijn liefde. Net zoals Israël door God uitgekozen werd omdat Hij het liefhad, niet om hun prestaties. De wijsheid van deze wereld staat beschaamd, het kan hen niet redden; dat laatste kan uit sluitend door het kruis en de opstanding van Jezus Christus, als uiting van de hoogste liefde: die van de Vader. En in ons leven van vandaag staat dát bovenaan.

vrijdag 3 okt. **1 Corinthiërs 1:28,29**

'En het onaanzienlijke van de wereld en het verachte heeft God uitgekozen, en wat niets is, om wat iets is teniet te doen, opdat geen vlees zou roemen voor God.' [HSV]

U, jij en ik, wij horen bij dat onaanzienlijke, dat verachte, dat wat niets is in de ogen van de wereld. Regelmatig merk je, dat mensen op gelovigen neerkijken alsof ze 'nog primitief' of 'niet hele maal goed snik' zijn. Dwaas in hun ogen – het is juist de wijsheid van God om zo te handelen. Hij kiest uit, zonder voorwaarden. Wie? Het minder geachte. En Hij doet dat met een bedoeling: opdat geen vlees zou roemen voor God. Zodra een mens, wie het ook is, roemt op eigen prestaties, komaf, geleerdheid, wat dan ook, het is leeg, ijdel, najagen van wind. Vader, dank U dat alles van U afhangt.

zaterdag 4 okt. **1 Corinthiërs 1:30**

'Maar uit Hem bent u in Christus Jezus, Die voor ons is geworden: wijsheid van God, en ge rechtigheid en heiliging en verlossing.' [HSV]

Al wat we hebben ontvangen in Hem, is uit God. Het is uit God dat u, jij en ik kunnen zeggen: wij zijn in Christus Jezus. Onze geestelijke plaats is daar en nergens anders; een positie die wij nooit kwijt kunnen raken, niet door wat anderen beweren, niet door ons gedrag: het is een en al Gods genade. Al de wijsheid, rechtvaardigheid, heiliging en verlossing (vrijkoping) die wij ontvangen, het is in Hem en uit God. Wat een rijkdom! Daar kan zelfs een miljoen kilo goud niet

¹ Vertalingen:

NCV = Nederlandse Concordante Vertaling (Bron: <http://ncv.ebenhaezer.nl/> - © 2014 – NCV

GES = Geschriften (Bron: <http://geschriften.nl/> - © 2017)

HSV = Herziene Statenvertaling (© 2010/2016 Stichting HSV)

NBV = Nieuwe Bijbelvertaling (© 2004 Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap)

NBV21 = Nieuwe Bijbelvertaling 2021 (© 2021 Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap)

tegenop! Zeker in Hem geborgen: nu, vandaag, morgen en overmorgen, eindeloos. Vader, dank U voor de zekerheid van Uw liefde.

zondag 5 okt. 1 Corinthiërs 1:31

'... opdat het zal zijn zoals geschreven staat: Wie roemt, laat hij roemen in de Heer.' [HSV]

Misschien zingt in uw hart en gedachten nog wat in de vorige verzen klonk. Het resultaat is, dat alle eigen roem stinkt en dus uitgesloten is. Paulus dacht bij zijn schrijven aan wat hij las bij de profeten. (Jesaja 65:16; Jeremia 9:23,24) Die hadden dit al vastgesteld te midden van de leugenprofeten van hun dagen. Roemen in de Heer– heel Israël zal dat doen in de nabije toekomst, en wij doen dat nu al. We weten dat het om Hem draait, in alles. We leven ook vandaag uit Zijn liefdevolle hand.

maandag 6 okt. Romeinen 9:1-2

'Waarheid zeg ik in Christus, ik lieg niet, mijn geweten getuigt tezamen met mij in de heilige geest, 2 dat er grote droefheid in mij is en onophoudelijke pijn in mijn hart.'

Paulus heeft verdriet over zijn 'verwanten naar het vlees'. Hij weet hoe God hen tot zegen kan laten zijn, maar hoe zij 'de weg van het vlees' gingen, zoals Jesaja over hen moest profeteren: 27 Jesaja nu schreeuwt over Israël: "Al zou het getal van de zonen van Israël als het zand van de zee zijn, het overblijfsel zal gered worden,...

Droefheid of verdriet en hartenpijn zijn de woorden die de gevoelens van Paulus beschrijven. Deze week gaan we geen uitgebreide studie over Israël en de natiën overdenken, maar over 'verdriet, vertroosting en vrede'. De bovenstaande tekst is een illustratie over het verdriet, of de bedroefdheid van Paulus. Ook ons overkomt dit, wanneer wij ons over onze verwanten, geliefden en dierbaren zorgen maken en veriet hebben. Ziekte of moeilijke omstandigheden of zelfs overlijden, kunnen dit veroorzaken. Paulus zou zelfs, indien dit mogelijk was, zijn geestelijke zegeningen willen opgeven om onder een vloek te komen voor zijn verwanten naar het vlees. Hierin lijkt hij op Mozes, die voor zijn volk opkomt bij God. Maar beiden, Mozes en Paulus, wisten dat Gods raadsbesluit en Zijn roeping door Hem worden uitgewerkt. En juist daarin ligt ook de vertroosting verscholen, die onze hartenpijn kan verzachten en het geeft om met onze zorgen om te kunnen gaan. Zullen wij de komende dagen eens met elkaar nadenken over 'verdriet, vertroosting en vrede'?

dinsdag 7 okt. Filippenzen 2:27

'Ik acht het echter noodzakelijk Epafroditus, mijn broeder en medewerker en medesoldaat en jullie afgevaardigde en dienaar voor mijn behoefte, naar jullie toe te zenden, 26 nu hij vol verlangen naar jullie allen was en terneergedrukt was, omdat jullie hoorden dat hij zwak was. 27 Want hij was ook zwak, de dood zeer nabij, maar God was hem barmhartig en hem niet alleen, maar ook mij, opdat ik niet droefheid op droefheid zou hebben.'

Ook inzake Epafroditus was er sprake van heel moeilijke omstandigheden. Hij had 'schouder aan schouder' gestaan met Paulus om dienaar en strijder te zijn voor het evangelie en om namens de ecclesia in Filippi Paulus te ondersteunen. De apostel mocht zijn doodzieke vriend echter gezond en wel weer terugsturen naar zijn broeders in de Heer in Filippi. Zijn blijkbare herstel vanwege Gods barmhartigheid was niet alleen voor Epafroditus een omkeer naar blijdschap, maar ook voor Paulus. Onze betrokkenheid met geliefden en ook met broeders en zusters in de Heer, kan ook gepaard gaan met bedroefdheid. Paulus was een 'bidder'; voor alle gemeenten bidt hij 'onophoudelijk'. Dat zal hij ook wel gedaan hebben voor zijn ernstig zieke vriend. Voorbede is zowel voor degene die lijdt als voor degene die voorbede doet een versterking van betrokkenheid met elkaar. Daarom is het ook geweldig dat dit in ons midden vaak ook gepaard gaat met een kaartje of brief of berichtje waaruit mag blijken: ik denk aan je, ik breng je in herinnering bij onze God en Vader'. Het kan een stukje vertroosting brengen in moeilijke omstandigheden.

woensdag 8 okt. 2 Korintiërs 1:3-4

'Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, de Vader van het medelijden en de God van alle vertroosting, 4 Die ons vertroost in al onze verdrukking, om ons in staat te stellen hen te vertroosten in elke verdrukking door de vertroosting waarmee wij zelf vertroost worden door God.'

Het kan stormen in je leven. Door diverse omstandigheden die ons overkomen, kunnen we ons intens verdrietig voelen en ontzettend machteloos. Vragen stormen soms op je af, zoals waarom of waartoe? Onze God en Vader wordt de Vader van het medelijden genoemd en de God van alle

vertroosting. Wanneer wij ons verdriet onze moeilijkheden en zorgen met onze God en Vader delen, dan mogen wij beseffen, dat Hij ook Zelf de weg van verdriet kent, die Hij met Zijn Zoon, onze Heer Jezus Christus, is gegaan. Abraham ging met Izak deze weg van smart, maar hoefde niet heel de weg te gaan om het offer te brengen. De God en Vader van onze Heer Jezus Christus ging die weg met Zijn eigen Zoon en ging de hele weg, tot aan het bittere einde toe! Hij liet Hem de volledige beker drinken, die geen mens kon drinken; ondanks Zijn smeking om dit voorbij te laten gaan. De Vader van het medelijden en de God van *alle vertroosting* gaf Zijn Zoon over in de handen van mensen. Deze God en Vader van onze Heer Jezus Christus is ook onze God en Vader; Hij ging die smartelijke weg met Zijn Zoon, zodat wij de beker niet hoefden te drinken en ons bloed niet hoefde te vloeien en wij geen bittere tranen zouden schreien voor onszelf. Het zou ook zinloos geweest zijn als wij dat lot hadden ondergaan, omdat het voor ons verdiend geweest zou zijn en wij Zijn wraak verdiend zouden hebben. Dan zou alles eindigen in terechte wraak, die geen toekomst zou geven. Maar door het offer van Zijn Zoon eindigt alles niet in verdiende wraak, maar in onverdiende liefde voor ons. De Vader van het medelijden en de God van alle vertroosting is Hij, omdat Hij *ons begenadigt in de Geliefde*, die de lijdensbeker voor ons heeft gedronken.

donderdag 9 okt. **Romeinen 15:4**

'Want al wat tevoren geschreven is, is tot onze onderwijzing geschreven, opdat wij door de volharding en door de vertroosting van de Schriften de verwachting zouden hebben.'

Gisteren lazen wij over de *Vader van het medelijden en de God van alle vertroosting*. Zouden wij dan vandaag niet eens overdenken wat de inhoud is van 'de vertroosting van de Schriften'? In hoofdstuk tien van de brief aan de Korintiërs wordt bijvoorbeeld teruggekeken op wat Israël overkwam in de woestijnreis. vgl. 1 Kor. 10:11 Hoe zij onder de wolk waren en door de zee heen gingen. Hoe zij gedoopt werden in Mozes, in de wolk; er staat nog veel meer in dit gedeelte wat tot voorbeeld voor ons is geschreven door de apostel van de natiën. Het werd geschreven tot onze vermaning.^{10:11} In bovenstaande tekst van vandaag wordt in verband hiermee aangegeven 'wat tot onze onderwijzing is'. Deze onderwijzing uit de Schriften is mede bedoeld om ons te *vertroosten*. Het zou ons bovendien *verwachting* geven. In dit gedeelte van 1 Korintiërs 10 staat dat *God tezamen met de aanvechting, ook de voortzetting zal geven zodat jullie het kunnen doorstaan*. Deze voortzetting of het vervolg, of 'uitkomst' wijst op de toekomst, op de verwachting. Voor Israël heeft God een heerlijke verwachting toegezegd: op aarde en voor de leden van de ecclesia een heerlijke *hemelse* verwachting. En: *De verwachting nu maakt niet te schande, omdat de liefde van God in onze harten uitgegoten is door de heilige geest, die ons gegeven is*. God zal ons niet beschaamd doen staan. Hij laat ons niet met lege handen achter in nood en moeilijke omstandigheden. Wat Hij belooft, schenkt Zijn liefde aan ons: vertroosting in verdriet, verwachting in verdrukking en vrede in ons hart.

vrijdag 10 okt. **Filippenzen 4:7**

'En de vrede van God, die al het denken te boven gaat, zal jullie harten en jullie gedachten verzekerd bewaren in Christus Jezus.'

Gisteren sloten wij af met de woorden: 'Wat Hij belooft, schenkt Zijn liefde aan ons: vertroosting in verdriet, verwachting in verdrukking en vrede in ons hart.' Het thema dat deze week centraal staat is: verdriet, vertroosting en vrede. Deze drie facetten van ons dagelijks leven, zijn ook facetten van Gods omgang met ons. Wij mogen alles bij Hem bekendmaken, in onze verzoeken en smeekbeden in gebed. Wanneer wij daar ook *dankzegging* aan toe durven of kunnen toevoegen, dan groeit in ons een geweldige goddelijke vrucht. Dat is 'de vrede **van** God'. Gods *eigen* vrede, die werkzaam is in onze gedachten en harten. Paulus begint in al zijn brieven aan ons met de wens: *genade en vrede voor jullie, van(af) God, onze Vader en van de Heer, Jezus Christus*. In onze tekst van vandaag staat dat het **Gods** (eigen) vrede is die in ons werkzaam gemaakt wordt. Hij, Die nooit in paniek is, Hij, Die ons tevoren persoonlijk geroepen heeft om verheerlijkt te worden vgl. Rom. 8:30 *Hij uit Wie en door Wie en tot Wie alles is*,^{Rom.11:36} zegt ons Zijn vrede toe, die onze harten en gedachten verzekerd zal bewaren in de vrede van Christus. En Hij, onze opgestane en verheerlijkte Heer, die door de diepste smarten is gegaan voor ons, maakte het mogelijk dat deze vrede van God tot diep in ons innerlijk werkzaam is door het bloed van Zijn kruis! vgl. Kol. 1:20 Verdriet, soms zelfs zo enorm, dat het lijkt of alle fundamenteën van ons bestaan weggeslagen worden; het kan ons zo maar overkomen. Vertrouwing van Hem, die zelfs Zijn eigen Zoon niet ontziet, maar Hem opgaf voor ons allen, zou Hij dan ook zeker niet alles samen met Hem aan ons in genade schenken?^{Rom.8:32} Zou Hij dan ook niet bij machte zijn om ons Zijn vrede te schenken om onze harten en onze gedachten veilig te bewaren in Christus Jezus? Zijn vrede, die ons denken ver te boven gaat, mogen wij al smekend en dankend vinden in Zijn vaderlijke liefde voor ons. Ons huidige leven lang en daarna.

zaterdag 11 okt. **Kolossenzen 1:27**

'Christus onder jullie, de verwachting van de heerlijkheid.'

De apostel Paulus noemt de bovenstaande uitspraak een geheimenis. Hij beschrijft dit als de *rijkdom van de heerlijkheid van dit geheimenis onder de natiën*. Voordat Christus onder de natiën bekendgemaakt werd en nu door het geloof in onze harten woont, vgl. Ef.3:17 waren we los van Christus, stonden wij vijandig tegen Israël en Israël tegen de natiën. *'Wij waren vervreemd van het burgerschap van Israël'*. Wij hadden geen verwachting of beloften en wij waren zonder God in de wereld! vgl. Ef. 2:12 Maar door het bloed van Christus zijn wij dichtbij gekomen. Hij is onze vrede geworden; Hij heeft de scheidsmuur weggebroken. Hij heeft de wet van de geboden buiten werking gesteld! Door het kruis heeft Hij ons, samen met gelovigen uit Israël, wederzijds met God verzoend. Het is vrede onder de geroepen gelovigen. Het is niet meer nodig om als gast of tijdelijk verblijvende tot Israëls beloften via besnijdenis en wet en geboden toe te treden om tot God te komen. Door het geloof in Christus' bloed hebben wij beiden, die eens vijanden waren in één geest toegang tot de Vader. Wij worden zelfs 'gezinsleden van God' genoemd en wij worden tot een woonplaats van God, samengebouwd in de geest. vgl. Ef. 2:16-22 Het is Vrede! Hij is onze vrede! Er is iets nieuws geschapen. Dit nieuwe noemt Paulus 'de verwachting van heerlijkheid'! Ooit waren ten prooi aan de machten en krachten van de duisternis en de boosheid! Wij zijn naderbij gekomen, omdat God ons, in Christus, naderbij gebracht heeft. *'Hij heeft ons overgezet uit de duisternis in het koninkrijk van de Zoon van Gods liefde'*. Kol. 1:10

zondag 12 okt. **Romeinen 5:2**

'...door Wie wij ook de toegang hebben verkregen in geloof tot deze genade, waarin wij staan en roemen, in verwachting van de heerlijkheid van God.'

Gisteren lazen wij dat Christus onze vrede is. Deze vrede is de 'vrede van Christus'. Hij maakt vrede tussen de 'gezworen vijanden' van eertijds, Israël en de natiën. Die vrede werkt ook door in ons hart! Eerder deze week lazen wij nog over een diepere persoonlijke vrede! De vrede van GOD. Deze vrede is werkzaam in ons hart en in onze gedachten en schenkt ons innerlijke rust en vertrouwen. We konden lezen, dat vrede ook verbonden is met verwachting. Daarover gaat de tekst van vandaag. We hebben nagedacht over: verdriet, vertroosting en vrede. De praktijk heeft mij geleerd, dat deze drie gevoelens of ervaringen hun vastheid krijgen in verwachting. De verwachting van de heerlijkheid van God. Ook al worden wij vertroost door ons geloof in verdriet, zelfs al wordt dit verrijkt met vrede, die ons rust en vertrouwen geeft, het wordt pas onwankelbaar in de verwachting van *heerlijkheid*. De verwachting, dat allen die in Christus gestorven zijn, in heerlijkheid zullen opstaan, ^{1Thess.4:16} vervult ons verlangen en brengt vreugde terug in ons hart. Verdriet zal veranderen in vreugde, vertroosting zal tot uiting komen in lofzangen en vrede zal ons tegemoet stralen in de heerlijkheid van het aangezicht van onze verheerlijkte Heer met stralend licht, dat helderder is dan de middagzon in haar volle kracht. Mogen wij opzien naar Hem, die ons leven, onze vertroosting en de vervulling van onze heerlijke verwachting is. Mogen we het thema van deze week aanvullen tot: verdriet, vertroosting, vrede en de verwachting van heerlijkheid. Voor de enige en wijze God zij door Christus Jezus de heerlijkheid tot in de eonen van de eonen. Amen!

maandag 13 okt. **Romeinen 3:3-4**

'Want wat als sommigen ontrouw zijn? Zal niet hun ontrouw de trouw van God buiten werking stellen? 4 Moge het niet gebeuren! Laat God nu waar zijn, alle mensen echter een leugenaar, net zoals er geschreven staat:

"Zodat U gerechtvaardigd zou zijn in Uw woorden, en U zal overwinnen wanneer U geoordeeld wordt." ' [NCV]

Deze week kijken we naar een belangrijke groep woorden in de Bijbel, die meestal vertaald worden met "geloof" of "gelovige". Bij geloven denk je vaak aan iets met je hoofd, iets voor waar aannemen. Maar ook in dit gedeelte staan de woorden, maar zijn ze vertaald met trouw, juist iets dat je met je daden doet. Paulus bespreekt hoe het nu verder moet, nu het volk hun eigen Messias verworpen heeft, en zo God de rug toegekeerd hebben. Ze zijn ontrouw geworden. Wat betekent dat voor God, voor de beloften die Hij gedaan heeft? Daar verandert niets aan. En dat geldt ook voor ons. Wat er ook gebeurt, wat we ook doen, Gods beloften staan vast. Mensen zijn misschien ontrouw, onbetrouwbaar, maar God maakt Zijn beloften waar! In een onzekere wereld mag dat ons houvast zijn.

dinsdag 14 okt. **Romeinen 3:21-22**

'Nú is echter, los van wet, rechtvaardigheid van God openbaar gemaakt (waarvan getuigd wordt door de wet en de profeten), 22 een rechtvaardigheid echter van God door de trouw van Jezus Christus, voor allen en op allen die vertrouwen.' ^[NCV]

Mensen zijn onbetrouwbaar, en uit onszelf vinden we het moeilijk God te vertrouwen. We hebben God de rug toegekeerd en willen onze eigen weg gaan. Het resultaat is dat we zo de armen in zijn gelopen van de macht van de Zonde en de Dood. Die trekt aan ons, zorgt ervoor dat we verkeerde keuzes maken. Hoe vinden we de weg terug naar God? Paulus mag ons vertellen, dat dat niet is door hard je best te doen, een lijst regeltjes te volbrengen, maar je bent goed genoeg en mag bij God horen door wat Jezus gedaan heeft.

En hier staat weer dat woord, en ook hier zijn er allerlei vertalingen mogelijk. Is het door het geloof van Jezus, doordat Hij bleef geloven in Gods belofte, is het door de trouw van Jezus, dat Hij niet alleen geloofde, maar ook volhardde in Zijn weg, ook toen het moeilijk werd, of gaat het om de trouw en het vertrouwen dat bij Jezus hoort, de relatie van trouw en vertrouwen die wij aangaan met Jezus? Het kan allemaal, en zit er allemaal in. Daar mogen we ons ook vandaag weer over verbazen. Door de weg die Jezus trouw heeft afgelegd, is de weg naar God vrij en mogen we ook vandaag een relatie met God hebben. Een relatie van trouw en vertrouwen, waardoor we bij God horen, en met Hem op pad mogen gaan.

woensdag 15 okt. **Kolossenzen 1:1-4**

'Paulus, afgevaardigde van Christus Jezus door de wil van God, en Timoteüs, de broeder, 2 aan de heiligen in Kolosse en trouwe broeders in Christus. Genade voor jullie en vrede van God, onze Vader, en van de Heer Jezus Christus.

3 Wij danken de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, altijd voor jullie biddend, 4 gehoord hebbend over jullie vertrouwen in Christus Jezus en over de liefde die jullie hebben voor al de heiligen' ^[NCV]

Paulus mocht het goede nieuws overal vertellen, in de steden en dorpen waar hij doorheen kwam. En overal kwamen mensen tot geloof, of sterker nog, gingen de mensen een relatie van trouw en vertrouwen aan met God. Ze geloofden niet alleen dat Hij bestond, maar vertrouwden de woorden van God en Christus Jezus, en werden "trouwe broeders". Het goede nieuws bracht vreugde, en veranderde hun harten, zodat ze zo een heel nieuw leven konden beginnen.

Als we onszelf een "gelovige" noemen, denken we dan ook in zulke termen? Dat zegt namelijk veel meer dan alleen een "gelovige" zijn. We mogen, door wat Christus gedaan heeft, een gemeenschap vormen van mensen die Gods woorden vertrouwen, en ook daar de kracht en richting vinden om eruit te leven, om trouw te worden. Naar elkaar, en naar God. Hoe mooi is het om van zo'n groep onderdeel te mogen zijn, om samen familie van God te zijn. Laten we daar vandaag bij stilstaan.

donderdag 16 okt. **Romeinen 1:16-17**

'Want ik schaam mij het evangelie niet, want een kracht van God is het, tot redding voor allen die vertrouwen, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek. 17 Want Gods rechtvaardigheid onthult zich daarin, uit vertrouwen tot vertrouwen, zoals geschreven staat: "De rechtvaardige nu zal uit trouw leven." ^[NCV]

Durven we ervoor uit te komen dat we gelovigen zijn, dat we horen bij hen die Christus vertrouwen en trouw zijn? We hebben niet zo te maken met vervolging in onze tijd, maar er wordt wel eens neergekeken op gelovigen. Dat is toch allang achterhaald? Christenen, zijn dat niet van die bekrompen mensen, die niet mee willen doen, die allemaal dingen tegenhouden?

Paulus schaamt zich niet voor het goede nieuws, want dat is het, goed nieuws! Het brengt ons redding. Waarvan? Het bevrijdt ons van de macht van de Zonde en Dood, en geeft ons een nieuwe manier van leven. Het laat ons zien dat het anders kan, dat we kunnen leven uit vertrouwen, vrede en liefde. En Paulus haalt daarbij de woorden van de profeet Habakuk aan, dat de onrechtvaardigen, zij die God niet trouw zijn, weg zullen kwijnen, maar de rechtvaardige zal leven door zijn trouw. Dicht bij God leven, dat is wat echt leven brengt. Mogen we met Paulus zeggen: we zijn met Christus gestorven, en voor zover we nu leven, leven we voor God. Daar vinden we onze rust, vervulling en blijdschap, ook vandaag.

vrijdag 17 okt. **Galaten 5:22-24**

'De vrucht van de geest is echter liefde, vreugde, vrede, geduld, mildheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, inhouding; 23 tegen zulke dingen is de wet niet. 24 Wie nu van Christus Jezus zijn, hebben het vlees gekruisigd tezamen met de hartstochten en begeerten. 25 Indien wij leven in de geest, zouden wij in de geest ook het spoor houden.' ^[NCV]

We hebben deze week meermaals gelezen dat geloven ook over trouw gaat. Trouw zijn aan God en aan Christus. Een relatie van trouw en vertrouwen aangaan is een goede omschrijving daarvan. Je hebt trouw en vertrouwen nodig een relatie aan te gaan, maar het is vooral ook iets dat groeit. Dat laat de tekst van vanmorgen ook mooi zien. Gods geest laat in ons liefde groeien als een vrucht, en daarbij komen allerlei dingen die onze praktijk vormen, hoe we met elkaar omgaan en hoe we met God leven. Trouw en vertrouwen klinken zwaarder dan geloof, maar net als in een relatie die we hier mogen hebben, is dat geen last maar vreugde, is dat wat liefde in ons bewerkt. Ook vandaag mogen we leven vanuit Gods liefde, die Hij onvoorwaardelijk aan ons geeft. En die liefde mag vandaag onze trouw aan en vertrouwen in God verder laten groeien. Iets om bij stil te staan.

zaterdag 18 okt. **Galaten 3:23-26**

'Voordat echter het vertrouwen kwam, werden wij onder de wet verzekerd bewaard, tezamen ingesloten voor het vertrouwen dat op het punt stond om onthuld te worden, 24 zodat de wet onze kindergeleider geworden is tot Christus, opdat wij uit het vertrouwen gerechtvaardigd worden. 25 Maar met het komen van het vertrouwen zijn wij niet langer onder een kindergeleider. 26 Want jullie zijn allen zonen van God door de vertrouwensband in Christus Jezus.' ^[NCV]

Paulus schrijft hier over wat de wet deed voor het volk totdat Christus kwam. Het bereidde ze voor op de komst van het vertrouwen, het vertrouwen dat we mogen hebben door wat Christus gedaan heeft. De vertrouwensband die ze mochten aangaan, maakte dat ze van een minderjarige die een kinderbegeleider nodig heeft tot volwaardige zonen van God konden worden.

We mogen een vertrouwensband met God hebben door Christus Jezus. We mogen onderdeel zijn van Zijn gezin, we horen bij Hem! Dat spreekt er niet alleen van dat God als een Vader van ons houdt, maar ook dat wij als zonen van God mogen delen in al het goede van God, en straks mogen delen in Zijn heerschappij. Ik kan me daar nog niet veel bij voorstellen, maar vandaag mogen we al rondlopen in de wetenschap dat we een zoon van God zijn, bij de God horen die het hele universum gemaakt heeft en alles in Zijn hand geeft. Ja, dan kunnen we de dag ingaan met de woorden van Paulus: als God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?

zondag 19 okt. **Filemon 1:4-7**

'Ik dank mijn God altijd, jou in herinnering brengend in mijn gebeden, 5 horend van jouw liefde en de trouw die jij hebt tot de Heer Jezus en voor alle heiligen, 6 zodat de gemeenschap van jouw trouw, in erkenning van al het goede dat in ons is, werkzaam wordt voor Christus Jezus. 7 Want veel vreugde heb ik gehad en vertroosting door jouw liefde, omdat de innige gevoelens van de heiligen door jou gestild zijn, broeder.' ^[NCV]

Paulus schrijft aan Filemon over een weggelopen slaaf, Onesimus. Zoals de gewoonte is, begint de brief met een dankgedeelte. Wat Paulus noemt, is de trouw die Filemon heeft tot de Heer, maar hij bidt ook dat de gemeenschap van trouw werkzaam wordt. Daar zit iets moois in. We gaan een relatie van trouw en vertrouwen aan met God, maar niet in ons eentje. We mogen met elkaar een gemeenschap vormen, en ook onderling mag het vertrouwen in en de trouw aan elkaar groeien. Vandaag, een dag dat we mogen samenkomen, mogen we daar over nadenken, daarvoor danken, en met Paulus bidden dat onze liefde en trouw naar elkaar, onze gemeenschap van trouw, mag groeien en werkzaam mag worden.

maandag 20 okt. **Handelingen 3:22**

'Mozes toch heeft gezegd: De Here God zal u een profeet doen opstaan uit uw broeders, gelijk mij: naar Hem zult gij horen in alles wat hij tot u spreken zal ...'

Petrus haalt in zijn toespraak tot het volk in de zuilengang van Salomo deze woorden van Mozes aan. o.a. Deut.18:15 In die eerste hoofdstukken van het Boek Handelingen gebeurt ontzettend veel, en grote dingen! De profeet waar Mozes op doelt, is de Heer Jezus Christus, Die geheel in overeenstemming met de wil van Zijn hemelse Vader sprak en handelde. En net zoals de hogepriester en oversten tegenover de Heer stonden, staan zij nu tegenover Zijn getuigen, de apostelen. Het gaat hierbij om de autoriteit van het woord. De woorden van Jezus konden zij op geen enkele wijze weerleggen. Vandaar dat ze in de dagen rond de kruisiging met valse getuigen kwamen, en valse beschuldigingen naar voren brachten. Maar nu Petrus en Johannes optreden

in de tempel en spreken, blijkt dat de Heer daar zelf autoriteit aan verleent! En nu gaat het erom of de priesters en oversten in hun autoriteit de actuele zaken goed beoordelen. Begrijpen ze dat hier het Koninkrijk aandringt, net als in de tijd van Jezus? Petrus en Johannes treden op, vol van geest, die zij ontvangen hebben. Hun woorden worden gevolgd door wonderen! Zij treden op in de autoriteit van Jezus Zelf, als apostelen voor het volk Israël. Al de door God ingegeven profetenwoorden komen hier samen in de toespraken van Petrus; losse puzzelstukken uit het verleden gaan een duidelijke voorstelling maken!

dinsdag 21 okt. Handelingen 4:16,17

'Wat moeten wij met deze mensen beginnen? Want dat er kennelijk een wonderteken door hen verricht is, is duidelijk aan allen, die te Jeruzalem wonen, en wij kunnen het niet loochenen; maar om te voorkomen, dat het nog meer onder het volk verbreid wordt, laat ons hun dreigend gebieden tot niemand meer te spreken op het gezag van deze naam. En toen zij hen binnenge-roepen hadden, bevalen zij hun in het geheel niet meer te spreken over, of te leren op gezag van de naam van Jezus.'

Hiermee ontstaat onmiddellijk een probleem voor Petrus en Johannes; als zij niet meer mogen spreken of leren, dan zijn zij ook meteen uitgeschakeld als getuigen van Jezus Christus, de opgestane Heer! Zij pareren dit verbod door de bal terug te kaatsen: *"Beslist zelf, of het recht is voor God, meer aan u dan aan God gehoor te geven; want wij kunnen niet nalaten te spreken van wat wij gezien en gehoord hebben."* Onmogelijk om te zwijgen, zij hadden de opdracht van hun Heer Jezus Christus zelf, de absoluut gehoorzame van God, de Vader. Het is voor gelovigen, die achteraf over deze geschiedenis lezen, onbestaanbaar dat de priesters en oversten er wel zelf van overtuigd zijn dat dit wonder van genezing is gebeurd, maar vervolgens niet in dank aan God uitbarsten en tot een omkeer in hun geloofsdelen komen! Want op die dag, die eindigde met de gevangenneming van Petrus en Johannes, kwamen immers velen van hen die het woord gehoord hadden tot geloof; duizenden uit het volk!

woensdag 22 okt. Handelingen 4:23-25

'En toen zij vrijgelaten waren, gingen zij naar de hunnen en deelden hun mede al wat de over priesters en oudsten tot hen gezegd hadden. En toen dezen het hoorden, verhieven zij eenparig hun stem tot God en zeiden: "Gij Here*, zijt het, Die geschapen hebt de hemel, de aarde, de zee en al wat daarin is; Die door de heilige geest bij monde van onze vader David, Uw knecht gezegd hebt: "Waarom hebben de heidenen gewoed en de volken ijdele raad bedacht?"' Ps.2:1

Na de (1e) vrijlating van Petrus en Johannes volgt er een indrukwekkend dankgebed met lof-prijzing. Er wordt hier een tekst uit Psalm 2 aangehaald, waarbij in het Grieks een kleine wijziging plaatsvindt t.o.v. de tekst in de psalm, die helaas niet in de NBG-tekst opvalt: Gij Here*. Hier staat geen 'Kurios', maar eigenlijk zoveel als: Eigenaar, Bezitter [* Grieks: despotes]. Is dat dan nog meer dan Schepper? Wie het maakt, is toch ook de bezitter ervan? Het is nog duidelijker dat de schepping gebeurd is, en daarna niet is overgelaten aan de mens, zoals sommigen be-weren, maar de Eigenaar van de schepping is levend en aanwezig. Dat God Schepper én Eigenaar is, maakt kristalhelder dat alles (het al geschapen in Christus) wat gemaakt is, met al wat daarin is, nog steeds Zijn eigendom is! Een mens is Zijn eigendom, of hij nu voor of tegen is. Dus is in principe de onwetende en de tegenstander ook Zijn eigen dom, al is nog lang niet ieder van Christus. Ook Paulus vindt de schepping een belangrijk punt, daarom spreekt hij tot de Atheners: *"De God, Die de wereld gemaakt heeft en al wat daarin is ..."*, Hand.17:24 die God komt de eer toe-in dit opzicht, ook de eer van heidenen! vgl.vs.23 En daarbij komt in vers 27 prachtig tot uit-drukking: *"... opdat zij God zouden zoeken, of zij Hem al tastende vinden mochten, hoewel Hij niet ver is van eenieder van ons."* God, de Eigenaar van alles en allen, is nooit ver weg, maar dichtbij! Thans echter, in Christus Jezus nabijgekomen door het bloed van Christus, ook voor hen, niet-Joden, die veraf waren! Ef.2:13

donderdag 23 okt. Handelingen 5:17-20

'Maar de hogepriester stond op en allen die met hem waren- de zogenaamde partij van de Sadduceeën- en zij werden vervuld met na-ijver, en zij sloegen de handen aan de apostelen en zetten hen in het huis van bewaring. Maar een engel des Heren opende des nachts de deuren van de gevangenis en leidde hen naar buiten en zeide: "Gaat heen, gaat in de tempel staan en spreekt tot het volk al deze woorden des levens."

De autoriteit van het woord is al ter sprake gekomen. Er kan alleen autoriteit zijn, als woorden volkomen in overeenstemming zijn met het woord van God. Toentertijd golden de woorden van de profeten als woord van God, dus uitspraken van profe ten hadden 'autoriteit', ingegeven door

Jahweh. De tekenen en wonderen die de Heer zelf deed, getuigden ervan dat Hij in naam (dus autoriteit) van God de Vader handelde. Aan de woorden van de apostelen wordt nu ook autoriteit van God meegegeven, doordat er tekenen volgen op de woorden, hetzij genezing, hetzij massaal tot geloof komen. De hogepriesters Annas en Kajafas, vroegen hun dan ook: *'Door welke kracht of door welke naam hebt gij dit gedaan?'* Hand.4:7

Nu de apostelen voor de tweede keer gevangen zijn gezet, Hand.5:17-25 door de hogepriester en allen die met hem waren (Sadduceeën ontkenden stellig de opstanding van doden), volgt er een wonderbaarlijke ontknoping in de gevangenis! Een engel (boodschapper) haalt hen eruit, zonder dat iemand anders er iets van merkt! En let op de woorden die zij te horen krijgen: *"spreekt tot het volk ...!"* vs.20 Zonder zich ook maar een moment te bedenken, gaven zij daaraan gehoor (*"Beslist zelf, of het recht is voor God, meer aan u dan aan God gehoor te geven?"*) Hand.4:19 en zij beslisten nu op het woord van een door God gezonden boodschapper en gingen tegen de ochtend de tempel binnen en leerden vrijmoedig!

vrijdag 24 okt. **Handelingen 5:21b, 22, 24**

'Toen nu de hogepriester was aangekomen en die met hem waren, riepen zij de Raad bijeen, de gehele vergadering van de oudsten der kinderen Israëls, en zij zonden dienaars naar de kerker om hen te laten voorkomen. Doch de dienaars, daar aangekomen, vonden hen niet in de gevangenis.' *'Toen nu de hoofdman van de tempel en de overpriesters deze woorden hoorden, waren zij erover in verlegenheid, wat daarvan komen zou.'*

Hier zien we de bijzondere manier van handelen van God. Alles gaat zoals het 'boven' bepaald is. De Heer had reeds gezegd, dat van de tempel te Jeruzalem, waar deze stukken uit Handelingen over gaan, geen steen op de andere gelaten zou worden. Luc.19:44a En waarom niet? *"Om dat gij de tijd niet hebt opgemerkt, dat God naar u omzag."* vs.44b Maar nu is het probleem nog niet zó groot. Er is wel alweer een kennelijk wonder gebeurd! De apostelen zijn uit de kerker bevrijd, zonder dat de deur openstaat en zonder dat een wachter iets gemerkt heeft. Daar staat het Sanhedrin, paraat om een rechtszaak te beginnen tegen de apostelen, maar hun 'gevangenen' staan al frank en vrij in de zuilengang om het volk te verkondigen, dat Jezus de Christus is. God laat de overpriesters, in hun rol, begaan. De wonderen gebeuren onder hun neus, terwijl ze dit alles krampachtig proberen te onderdrukken. Zij hebben geen idee 'van wat daarvan komen zou'! Maar God geeft op dit moment de verkondiging van het Koninkrijk voor het Joodse volk alle voorrang. Apostel zijn van Jezus Christus, na de pinksterdag– wat een ontzettend bijzondere tijd is dat in Israël!

zaterdag 25 okt. **Handelingen 5:29-32**

'Maar Petrus en de apostelen antwoordden en zeiden: "Men moet Gode meer gehoorzamen dan de mensen. De God onzer vaders heeft Jezus opgewekt, Die gij hebt gehangen aan een hout en omgebracht; Hem heeft God door Zijn rechterhand verhoogd, tot een Leidsman en Heiland om Israël bekering en vergeving van zonden te geven. En wij zijn getuigen van deze dingen en ook de heilige geest, die God hun gegeven heeft, die Hem gehoorzaam zijn."

Dit is de tweede tekstplaats waar Petrus spreekt over gehoorzaamheid aan God. [gehoorzamen– in de Griekse tekst staat hier: peitharchein = zich voegen naar / voorrang geven aan] Hier ligt de kern van de zaak in het geschil tussen overpriesters en apostelen: de apostelen voegen zich naar HEM! Dit is geen kwestie van wel of niet gehoorzamen aan dé overheid. Het is een geestelijke strijd tussen hen die voorrang geven aan God en dat deel uit de vergadering van Israël, dat (al van oudsher) weerspannig is tegen hun God. In Lucas 21 vers 12 spreekt Jezus tot Zijn discipelen over 'de laatste dingen', waarbij Hij met profetische woorden aangeeft: *"Maar vóór dit alles zullen zij de handen aan u slaan en u ver volgen, door u over te leveren in de synagogen en gevangnissen, en u voor koningen en stadhouders te leiden om Mijns naams wil. Het zal voor u hierop uitlopen, dat gij zult getuigen. Neemt u daarom in uw hart voor, niet vooraf te bedenken, hoe gij u zult verdedigen. Want Ik zal u mond en wijsheid geven, welke al uw tegenstanders niet zullen kunnen weerstaan of weerleggen."* Op deze dag, met Petrus aan het woord, gaan deze woorden van de Heer in vervulling! In grote lijnen bezien strijdt het Sanhedrin tegen de apostelen, maar daarmee direct tegen hun Zender, de Christus, zoals de Joodse raad dat in de dagen van Jezus op aarde ook deed. De Christus, Die al in het beeld van de Rots in de woestijn, het levende water gaf aan het volk! 1Cor.10:1-4 Hoe bijzonder is het voornemen en handelen van God!

zondag 26 okt. **Handelingen 5:34,35/38,39**

'Maar een zekere Farizeeër in de Raad, genaamd Gamaliël, een wetgeleerde, in ere bij het ge hele volk, stond op en verzocht de mensen een ogenblik buiten te doen staan, en hij zeide tot hen: "Mannen van Israël, overweegt wel, wat gij met deze mensen zult doen!" 'En nu zeg ik u: "Laat u niet in met deze mensen en laat hen geworden; want indien dit stre ven of dit werk uit mensen is, zal het vernietigd worden, maar indien het uit God is, zult gij hen niet kunnen vernietigen; het mocht eens blijken, dat gij tegen God strijdt."

Het is wel duidelijk dat de dempende woorden van deze Farizeeër en wetgeleerde Gamaliël verhinderen, dat in deze rechtszitting van de Joodse raad de doodstraf tegen Petrus en Johannes geëist wordt. Het eindigde nu in een geseling, met weer een spreekverbod. Als je kijkt naar de betekenis van de naam Gamaliël kom je, zoals vaak, meerdere mogelijke den tegen. Letterlijk moet het iets zijn van: (mijn) beloning (is van) God, of: God is mijn beloning. Nu zijn veel mensen die ik ken, goed op de hoogte van genade en zaken als 'het geschenk van de genade Gods' of 'het geschenk van Christus'. 'Beloning' is echter van een geheel andere orde, zeker op het terrein van de wet. Wat je goed doet, levert het goede; wat je fout doet levert straf of toorn op– zo werkt de wet: terugontvangen naar hetgeen je gedaan hebt. Gamaliël dringt daarbij aan op het doodzwijgen van het getuigenis van de opstanding van Jezus, want dan zou Hij onvermijdelijk de Messias moeten zijn. Hij wil hetzelfde als de overpriesters: stoppen met die leer! Maar dan zonder het bloed van de apostelen aan zijn handen te krijgen. Denk even na over de 'vrucht' van Gamaliël, zijn leerling, of moderner, zijn volger: Saulus van Tarsus, farizeeër, gepokt en gemazeld in de wet– dat is het resultaat van het onderwijs van Gamaliël– een ijveraar voor de wet. Maar hij is ook de geweldenaar geworden die de koninkrijkgemeente heftig zal vervolgen. Hand.22:1-5

Hoe bijzonder lopen de dingen dan toch, buiten al dat menselijk gewroet om: Saulus wordt volledig binnenste buiten gekeerd door de Heer, Jezus Christus, zelf! En daarna wordt hij als Paulus ook apostel en getuige van Jezus. Hij verkondigt eerst het evangelie van de Joden, en daarna wordt hij de speciale apostel aan wie het evangelie van de heidenen is toevertrouwd. En als eenmaal genade en verzoening onthuld worden, dan komt de Liefde van God nog grootser in beeld: redding van allen! Niet mijn werk, niet mijn loon– niet ik leef, maar Christus leeft in mij! Een werk van God. Dank U wel!

maandag 27 okt. **Psalm 118:26**

'Gezegend hij, die komt in de naam des HEREN; wij zegenen u uit het huis des HEREN.'

Dit zijn de woorden die door Jezus zelf worden geciteerd: *'Zie, uw huis wordt aan u overgelaten. Want Ik zeg u, gij zult Mij van nu aan niet meer zien, TOTDAT gij zegt: "Gezegend Hij, die komt in de naam des Heren!"'* Matth.23:38-39 Dit is wat zal gebeuren in de aeon als Christus zijn koningschap over Israël zal ontvangen en zal heersen als koning en priester. Wat een onthulling zal dat voor Israël op die dag zijn!

dinsdag 28 okt. **Johannes 1:1**

'In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God.'

In de bovenstaande NBG-vertaling wordt het Griekse woord: pros [= naartoe] vertaald met 'bij'. Het woord pros duidt op een gerichtheid. Er staat dus letterlijk 'In het begin was het Woord en het Woord was naartoe [gericht op] de God en God was het Woord.' Wanneer God spreekt, wijst ons dat op Hem, op Wie Hij is. Zijn woord spreekt van Hem. Van daar: het Woord was gericht op de God en God was het Woord. In Jesaja staat *'... alzo zal mijn woord, dat uit mijn mond uitgaat, ook zijn; het zal niet ledig tot Mij wederkeren, maar het zal doen wat Mij behaagt en dat volbrengen, waartoe Ik het zend.'* Jes.55:11 En dat woord hebben wij gehoord!

woensdag 29 okt. **1 Thessalonicenzen 5:17-18**

'... bidt onophoudelijk, dankt in alles, want dit is Gods wil in Christus Jezus voor jullie.' [NCV]

Wie bidt, richt zich tot God en erkent hiermee dat Hij God is. Wie bidt, geeft hiermee aan het niet van zichzelf te verwachten, maar van Hem. Dat is dus niet alleen in woorden, maar ook in daad, in houding. Het woord dat in het nieuwe testament vertaald wordt met bidden, is het Griekse pros euchomai, wat betekent: 'naartoe goed hebben', of 'goed gericht zijn', 'je richting goed hebben'. Dat is niet slechts het opzeggen van een gebed, want dat is hooguit het resultaat ervan. Het is een houding van het schepsel dat Zijn Schepper erkent en het in alles van Hem verwacht, en Hem daar voor dankt.

donderdag 30 okt. **Efeziërs 5:20**

'... altijd dank brengend voor alles in de naam van onze Heer Jezus Christus aan de God en Vader ...' [NCV]

Paulus houdt in zijn brieven niet op om God te danken. Hoewel hij vaak in moeilijke situaties was en daarover ook schrijft, klaagt hij nooit over wat hem overkomt, maar hij dankte God in al deze omstandigheden voor alles. 'Altijd dankend voor alles', zegt Paulus in dit vers. Waarom we dit kunnen doen, wordt door de rest van het vers vermeld, namelijk in de naam van onze:

- **Heer** [Bezitter, of: Eigenaar]. Maar Hij is niet alleen ónze Heer, maar Hij is Heer van allen. Hand.10:36, Rom.10:12 en 14:9 Daarom kunnen wij danken voor alles.
- **Jezus** [JAHWEH redt]. Hij is het Die de dood teniet doet en leven en onvergankelijkheid aan het licht brengt. 2Tim.1:10 Allen zullen gered worden 1Tim.4:10 en leven! 1Cor.15:22
- **Christus** [Messias/Gezalfde]. Hij is gezalfd met geest, toen God Hem opgewekt heeft uit de doden. Hand.2:32-33 God heeft Hem tot Heer en Christus gemaakt toen Hij opstond. Hand.2:36 Hij is degene Die allen levend maakt. 1Tim.6:13

En tot:

- **dé God** [de Plaatser en Beschikker] van alles. Hij is Degene Die alles en allen in Zijn hand heeft en ermee tot Zijn doel komt. Jes.46:10
- **en Vader**. [Hij is Vader] Hij is Degene Die aan allen het leven, en adem en alles geeft. Hand.17:25

Succes gegarandeerd, al deze namen en titels getuigen ervan: hier kan niets misgaan!

vrijdag 31 okt. **1 Corinthiërs 2:13**

'Hiervan spreken wij dan ook met woorden, die niet door menselijke wijsheid, maar door de geest geleerd zijn, zodat wij het geestelijke met het geestelijke vergelijken.'

Tegenover woorden die door de geest geleerd zijn, staan in dit vers woorden van menselijke wijsheid. Die kunnen vaak knap bedacht zijn, maar ze zijn niet geestelijk, ook al klinken ze vroom en hebben ze de vorm van godsvrucht. 2Tim.3:5 Het zijn woorden van menselijke wijsheid en die woorden hebben geen kracht. Willen we de wijsheid GODS verstaan en verwoorden, dan kan dat slechts via de woorden die de Schrift ons zelf aanreikt. Alleen dat zijn gezonde woorden.